

Een opmerkelijk pijpje met afbeelding 'man met harpoen'

Arthur Schellingerhoud

Een paar jaar geleden vond ik, in de omgeving van Leiden, ongeveer 500 pijpen.

De pijpjes lagen allemaal op één gedeelte van een weiland (50m bij 50m). Dit is hoogstwaarschijnlijk een plek geweest waar huisvuil is gestort. Er lagen veel scherven van aardewerken potten en pijpensteeltjes. Op de rest van het weiland, met een totale oppervlakte van 2 ha, vond ik geen scherf of steeltje van een pijp!

Van de 500 pijpen waren er acht pijpen met op de rechterzijde de afbeelding 'man met harpoen'.

Op zes van de acht pijpen staat op de linkerzijde de initialen HB met daarboven drie eenden. Op de andere twee pijpen staat op de linkerzijde de initialen HD met daarboven een kroon. Één pijp valt direct op, dat is een pijp met de initialen HB, maar deze pijp heeft aan de onderkant van de ketel nog twee verschillende initialen staan. Op de linkerzijde staat HD en op de rechterzijde staat VB. De initialen HB zijn gebruikt door Hendrik Bosch 1687-1705 en 1739-1767 uit Gouda. De initialen HD zijn afkomstig van Harme Dircksz.Bockhoven 1702-1710 uit Gouda. Het zou goed mogelijk kunnen zijn dat de pijpenmaker Hendrik Bosch de vraag naar pijpen niet aan kon. Hendrik Bosch heeft wellicht andere pijpenmakers opdracht gegeven om dezelfde pijpen te maken waar zij vervolgens hun eigen merk (initialen) op mochten zetten (HD Harme Dircksz. Bockhoven) Waar de initialen VB durf ik niet te zeggen, over dit merk is niet veel bekend.

Maar we kunnen wel met enige zekerheid zeggen dat Harme Dircksz.Bockhoven zelf ook pijpen heeft gemaakt met de afbeelding 'de man met harpoen', waarschijnlijk ook in opdracht van Hendrik. Bosch. Zo zie je maar dat de pijpenmakers begin 18^e eeuw al veel samenwerkten.

Literatuur: Merken en Merkenrecht van pijpenmakers in Gouda. D.H. Duco